

IZVJEŠTAJ

Federalnog ministarstva okoliša i turizma (NFP) o aktivnostima i napretku u implementaciji Konvencije o biodiverzitetu Ujedinjenih nacija u Bosni i Hercegovini u 2021. godini

Ratifikacija Konvencije o biološkoj raznolikosti Ujedinjenih nacija:	Bosna i Hercegovina ratificirala je Konvenciju 4. oktobra 2002. godine odlukom o ratifikaciji UNCBD-a (član V.3.d Ustava BiH, 152. zasjedanje) koju je donijelo Predsjedništvo BiH. „Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“ - MU broj 12/02
Nacionalni fokal point (NFP) za implementaciju Konvenciju o biološkoj raznolikosti Ujedinjenih nacija u BiH:	Federalno ministarstvo okoliša i turizma Pomoćnik ministricе u Sektoru za okoliš: Dr. Mehmed Cero Telefon: +387 33 726 717 E-mail: mehmed.cero@fmoit.gov.ba (Web stranica MOFTER - a: http://www.mvteo.gov.ba/data/Home/%D0%94%D0%BE%D0%BA%D1%83%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%B8/%D0%92%D0%BE%D0%B4%D0%BD%D0%B8%20%D1%80%D0%B5%D1%81%D1%83%D1%80%D1%81%D0%B8/Konvencije%20okoli%C5%A1/BOS_Konvencija_Ujedinjenih_nacija_o_biolo%C5%A1koj_raznovrsnosti.pdf)
Ukratko o Konvenciji o biološkoj raznolikosti Ujedinjenih nacija:	Konvencija o biološkoj raznolikosti prvi je međunarodni sporazum koji na integralan način pokušava riješiti probleme u vezi sa zaštitom i održivim korištenjem biološke raznolikosti od globalnog, preko regionalnog, do nacionalnog i lokalnog nivoa. Kao osnovni međunarodni princip u zaštiti prirode, očuvanje biološke raznolikosti predstavlja najvažniji strateški zadatak u zaštiti i održivom korištenju prirodnih resursa, te zajedničku i pojedinačnu brigu i odgovornost svih zemalja. U skladu sa osnovnim ciljevima CBD-a, na 10. sastanku Konferencije stranaka održanom 2010. godine u Nagoyi, Odlukom X/2 usvojen je Strateški plan za biološku raznolikost 2011-2020, uključujući 20 Aichi ciljeva razrađenih u pet globalnih strateških pravaca. Shodno tome, sve stranke CBD-a pozvane su da uspostave vlastite nacionalne ciljeve u okviru zadanog fleksibilnog okvira, uzimajući u obzir svoje nacionalne specifičnosti, potrebe i prioritete, te vodeći pritom računa o postizanju globalnih ciljeva. Bosna i Hercegovina, kao punopravna stranka CBD-a od 2002. godine, slijedi globalne svjetske trendove o očuvanju i održivom korištenju biološke raznolikosti, te je u tom cilju mobilizirala svoje raspoložive institucije i eksperte kako bi ispunila međunarodne obaveze, a posebno kako bi osigurala da zaštita i održivo korištenje biološke raznolikosti bude nezaobilazna oblast kod izrade relevantnih sektorskih politika i strategija na svim nivoima vlasti u državi. Bosna i Hercegovina se odlikuje jedinstvenim bogatstvom biološke i pejzažne raznolikosti nastale na specifičnoj geomorfološkoj strukturi, u uvjetima prožimanja klimatskih regija: kontinentalne, alpske i mediteranske klime, te geografskim položajem na prostoru od sjevernih ravnica uz rijeku Savu, preko masiva dinarskog luka, do Jadranskog mora na jugu. Uz odgovorno i održivo upravljanje, biološki i fizičko-geografski diverzitet Bosni i Hercegovini u međusobnoj interakciji osiguravaju kvalitetnu osnovu za ljudski život i prosperitet. Svoju prvu Strategiju i akcioni plan za zaštitu biološke raznolikosti Bosna i Hercegovina je uradila za period 2008-2015. Izrada Strategije i akcionog plana za zaštitu biološke raznolikosti Bosne i

	<p>Hercegovine za period 2015-2020. predstavlja nastavak globalnog strateškog planiranja i izvještavanja prema CBD-u, u koji je Bosna i Hercegovina uključena od samog početka, te dokaz posvećenosti Bosne i Hercegovine ispunjavanju svojih obaveza na međunarodnom planu, kao i u procesu europskih integracija. Nacionalni ciljevi za zaštitu biološke raznolikosti Bosne i Hercegovine temelje se na njenim prioritetima i specifičnostima, a identificirani su kroz participativni proces planiranja koji je uključivao niz konsultativnih sastanaka sa zainteresiranim stranama, multidisciplinarni pristup i kvalitetnu međusektorsku koordinaciju. Postavljeni nacionalni ciljevi jesu ambiciozni, ali su, uz aktivno zalaganje i angažman svih institucija u procesu na svim nivoima vlasti u državi, realni i izvodivi. Strategija i akcioni plan za zaštitu biološke raznolikosti Bosne i Hercegovine za period 2015-2020. je ključni dokument za djelovanje po svim pitanjima biološke raznolikosti, od upravljanja vrstama i ekosistemima, preko istraživanja i zaštite biološke raznolikosti, biološke sigurnosti, do pravedne i fer raspodjele koristi od ekosistemskih usluga i korištenja genetskih resursa. Ovaj strateški dokument daje odgovarajuće smjernice subjektima u Bosni i Hercegovini odgovornim za planiranje razvoja i donošenje odluka, uspostavlja indikatore za monitoring progressa implementacije, uz proces jačanja i demokratizacije javne i ekološke svijesti.</p>
<p>Cilj Konvencije o biodiverzitetu Ujedinjenih nacija:</p>	<p>Konvencija o biološkoj raznolikosti (CBD) stupila je na snagu 29. decembra 1993. godine sa 3 glavna cilja:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Očuvanje biološke raznolikosti 2. Održiva upotreba komponenti biološke raznolikosti 3. Pravična i pravična podjela koristi koje proizlaze iz korištenja genetskih resursa.
<p>Dopunski ratificirani protokoli Konvencije o biološkoj raznolikosti Ujedinjenih nacija:</p>	<p>Cartagena protokol o biosigurnosti je ratificiran 24. decembra 2008 (Cartagena protokol o biološkoj sigurnosti Konvencije o biološkoj raznovrsnosti (29.01.2000.), Preuzeto sukcesijom („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“ - MU broj 12/08) kao jedan od provedbenih mehanizama Konvencije o biološkoj raznolikosti.</p>
<p>Neratificirani dopunski protokoli Konvencije o biološkoj raznolikosti Ujedinjenih nacija:</p>	<p>Nagoja protokol ili Protokol o pristupu genetskim resursima i koristima koje proizlaze iz njihovog korištenja Bosna i Hercegovina još nije ratificirala, ali su u toku pripreme aktivnosti za proces ratifikacije. Bosna i Hercegovina još uvijek nije ratificirala Nagoja protokol o pristupu i pravednoj raspodjeli genetskih resursa i pravednoj i poštenoj raspodjeli kod njihovog korištenja. U toku su aktivnosti ponovnog slanja inicijative prema entitetskim nadležnim ministarstvima radi dobivanja pozitivnog mišljenja na proces ratifikacije i konačnog usvajanja. Države imaju suverena prava nad genetskim resursima koji se nalaze na njihovom teritoriju. Kada koristi nastaju istraživanjem ili razvojem genetskih resursa, uključujući kada to dovodi do komercijalne uporabe razvijenog proizvoda, te bi koristi trebale biti pošteno i jednakopravno podijeljene sa državom koja pruža te resurse.</p>
<p>Aktivnosti i učešće BIH eksperata i NFP na sastancima i skupovima Konvencije o biološkoj raznolikosti Ujedinjenih nacija:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pripreme za Globalni okvir biološke raznolikosti nakon 2020 - 01.januar 2019 – 24 oktobar 2021. godine – online • Otvoreni webinar stakeholdera o Globalnom okviru za biološku raznolikost nakon 2020. godine Webinar je održan u 12. januara 2021. godine – online. Više informacija je dostupno na stranici: https://www.cbd.int/meetings/006060 • Informativni webinar 1 o točki 5 dnevnog reda koja se odnosi na proces Globalnog okvira biološke raznolikosti nakon 2020. na trećem sastanku Pomoćnog tijela za provedbu. Webinar je održan 19 januara 2021. godine – online.

	<p>Više informacija je dostupno na stranici: https://www.cbd.int/meetings/SBI-OM-2021-01</p> <ul style="list-style-type: none"> • Informativni webinar 2 o točki 9. dnevnog reda o jačanju mehanizama izvješćivanja i pregleda s ciljem jačanja provedbe Konvencije, trećeg sastanka Pomoćnog tijela za provedbu. Webinar je održan 21. januara 2021. godine – online. Više informacija je dostupno na stranici: https://www.cbd.int/meetings/SBI-OM-2021-02 • Imenovanje kontakt tačke za za Globalnu taksonomsku inicijativu. Ovu aktivnost je preuzeo Dejan Kulijer iz Zemlajskog muzeja Bosne i Hercegovine. • Informativni webinar 3 o točki 3 dnevnog reda o Globalnom okviru za bioraznolikost nakon 2020. godine: znanstvene i tehničke informacije za potporu pregledu ažuriranih ciljeva i ciljeva te povezanih pokazatelja i osnova Dvadeset četvrtog sastanka Pomoćnog tijela za znanstvene, tehničke i Tehnološki savjeti. Webinar je održan 26. januara 2021. godine – online. Više informacija o webinaru je dostupno na stranici: https://www.cbd.int/meetings/SBSTTA-OM-2021-01 • Informativni webinar 4 (1. dio) o točkama dnevnog reda 4, 5 i 6: 4. (Sintetička biologija), 5. (Procjena rizika i upravljanje rizikom od živih modificiranih organizama) i 6. (Morska i obalna biološka raznolikost) Dvadeset četvrti sastanak Pomoćnog tijela za znanstveno, tehničko i tehnološko savjetovanje. Webinar je održan 28. januara 2021. godine – online. Više informacija o webinaru je dostuno na stranici: https://www.cbd.int/meetings/SBSTTA-OM-2021-01 • Briefing webinar 4 (2. dio) o točkama dnevnog reda 7, 8, 9 i 10 : 7. (Bioraznolikost i poljoprivreda), 8. (Program rada Međuvladine znanstveno-političke platforme o biološkoj raznolikosti i uslugama ekosustava), 9. (Bioraznolikost i zdravlje), i 10. (Invazivne strane vrste) Dvadeset četvrtog sastanka Pomoćnog tijela za znanstveno, tehničko i tehnološko savjetovanje. Webinar je održan 02. februara 2021. godine – online . Više informacija o webinaru je dostuno na stranici: https://www.cbd.int/meetings/SBSTTA-OM-2021-03. • Opcije politike za pristup i dijeljenje koristi i informacije o digitalnom slijedu o genetskim resursima. Sastanak je održan 11. februara 2021. godine – online. Više informacija je dostupno na stranici: https://www.cbd.int/article/dsi-webinar-series-2020 • Neformalna sjednica u pripremi za SBSTTA 24. Sastanak je održan od 17 do 19 februara 2021. godine i od 24. do 26 februara 2021. godine. Više informacija je dostupno na stranici: https://www.cbd.int/conferences/sbstta24-sbi3 • UNEA-5 Virtualni prateći događaj: Jačanje obveza nedržavnih aktera za biološku raznolikost u kontekstu Globalnog okvira biološke raznolikosti nakon 2020. i ciljeva održivog razvoja. Događaj je održan 18 februara 2021. godine – online. Više informacija je dostupno na stranici: https://www.cbd.int/meetings/POST2020-OM-2021-02 • Neformalna sjednica za pripremu SBI 3. Sjednica je održana od 8 do 12 marta i 14 marta 2021. godine - online. Više informacija je dostupno na stranici: https://www.cbd.int/conferences/sbstta24-sbi3 • Online webinar donosilaca odluka – Održiva poljoprivreda, tranzicija prehrambenih sustava i priroda: veze s globalnim
--	---

okvirom biološke raznolikosti nakon 2020. Webinar je održan 23. marta 2021. godine – online. Više informacija je dostupno na stranici: <https://www.cbd.int/meetings/POST2020-OM-2021-03>

- Rodna pitanja u očuvanju biološke raznolikosti: pokretanje regionalnih materijala za obuku. Sastanak je održan 25. marta 2021. godine – online. Više informacija je dostupno na stranici: <https://www.cbd.int/meetings/GB-OM-2021-01>
- Serija dijaloga o virtualnom povezivanju rodničkih pitanja i bioraznolikosti: (1) Razotkrivanje veza sa rodom i biološkom raznolikošću u naporima sustava Ujedinjenih naroda i (2) prema rodno osjetljivoj akciji i ishodima bioraznolikosti. Radionica je održana od 29 do 30 marta 2021. godine. Više informacija je dostupno na stranici: <https://www.cbd.int/meetings/GB-OM-2021-02>
- Dvadeset i četvrti sastanak Pomoćnog tijela za naučno, tehničko i tehnološko savjetovanje (SBSTTA 24) – online. Sastanak se održao od 03. maja do 13. juna 2021. godine u online formatu. Više informacija je dostupno na stranici: <https://www.cbd.int/conferences/sbstta24-sbi3>
- Treći sastanak Pomoćnog tijela za implementaciju (SBI) – online. Sastanak se održao u periodu od 3. maja do 13. juna 2021. godine u online formatu. Više informacija je dostupno na stranici: <https://www.cbd.int/conferences/sbstta24-sbi3>
- Financijski sektor i Globalni okvir biološke raznolikosti nakon 2020. Sastanak je održan u periodu 17. i 19. juna 2021. godine. Više informacija je dostupno na stranici: <https://www.cbd.int/article/finance-and-global-biodiversity-framework-webinar>
- Online forum za raspravu i webinar na temu “Snažan ekonomski slučaj financiranja bioraznolikosti” zajednički su organizirali Svjetska banka i Tajništvo Konvencije o biološkoj raznolikosti.” i održani 22. juna 2021. godine
- Online radionica “Globalni dijalog o ulozi hrane i poljoprivrede u Globalnom okviru za biološku raznolikost”, koji su zajednički sazvali Organizacija za hranu i poljoprivredu Ujedinjenih naroda (FAO) i Sekretarijat Konvencije o biološkoj raznolikosti (CBD). Radionica je održana 6.-7. jula 2021. godine.
- Regionalni sastanci o prvom nacrtu globalnog okvira bioraznolikosti nakon 2020. Sastanak je održan 22. jula 2021. godine –online. Više informacija je dostupno na stranici: <https://www.cbd.int/meetings/006152>
- Proširene konsultacije i virtualna rasprava o nacrtu nacrtu plana djelovanja za ravnopravnost spolova nakon 2020. godine. Sastanak je održan od 27 do 29. jula 2021. godine – online. Više informacije je dostupno na stranici: <https://www.cbd.int/meetings/GB-OM-2021-03>
- GEF8 upitnik o potrebama finansiranja BiH: Odluka 14/23, Financijski mehanizam: Procjena potreba za finansiranjem za provedbu Konvencije i njezinih protokola za razdoblje nadopune (od jula 2022. do juna 2026.) fonda Globalnog fonda za okoliš
- Treći globalni tematski dijalog za autohtone narode i lokalne zajednice o Globalnom okviru za biološku raznolikost nakon 2020. Sastanak je održan od 02 do 03. i od 05 do 06. augusta 2021. godine – online. Više informacije je dostupno na stranici: <https://www.cbd.int/meetings/POST2020-WS-2021-01>

- Treći sastanak otvorene radne skupine o Globalnom okviru za biološku raznolikost nakon 2020. (OEWG) – online. Sastanak je održan od 23. augusta do 03. septembra 2021. godine – online. Više informacije je dostupno na stranici: <https://www.cbd.int/conferences/post2020>
- Online rasprave o obvezama nedržavnih aktera o biološkoj sigurnosti za Akcijski plan. Sastanak je održan od 23. augusta do 27. septembra do 24. oktobra 2021. godine – online. Više informacije je dostupno na stranici: https://bch.cbd.int/onlineconferences/portal_art23/actionagendaforum/
- Virtualna međusesijska radionica za globalni dijalog Inicijative za održivi ocean (SOI) s organizacijama regionalnih mora i regionalnim tijelima za ribarstvo. Sastanak je održan od 29. septembra do 01. oktobra 2021. godine – online. Više informacije je dostupno na stranici: <https://www.cbd.int/meetings/SOI-WS-2021-01>
- Online radionica o potpori provedbi Globalnog okvira biološke raznolikosti nakon 2020.: Indikatori, održan u sedmici od 26. do 29. oktobra 2021. godine.
- Četvrti sastanak Konferencije stranaka koja služi kao sastanak stranaka Nagoya protokola o pristupu i podjeli koristi genetičkih resursa (NP-MOP-04-1 dio). Sastanak je održan od 11. do 15. oktobra 2021. godine, online. Više informacija je dostupno na linku: <https://www.cbd.int/doc/c/5752/04/e5/dc8535b87437eac784f07d23/np-mop-04-04-en.pdf>
- Deseti sastanak Konferencije stranaka koja služi kao sastanak stranaka Kartagenskog protokola o biološkoj sigurnosti (CP-MOP-10-1 dio). Sastanak je održan od 11. do 15. oktobra 2021. godine, online. Više informacija je dostupno na linku: <https://www.cbd.int/meetings/CP-MOP-10>
- Petnaesti sastanak Konferencije stranaka Konvencije o biološkoj raznolikosti (COP-15- 1 dio). Sastanak je održan od 11. do 15. oktobra 2021. godine, online. Više informacija je dostupno na linku: <https://www.cbd.int/meetings/COP-15>
- Sastanak na visokoj razini petnaestog sastanka Konferencije stranaka Konvencije o biološkoj raznolikosti. Sastanak je održan od 12. do 13. oktobra 2021. godine, online. Više informacija je dostupno na linku: <https://www.cbd.int/meetings/COP-15-HLS>
- Sedmica biznisa i biološka raznolikosti 2021 Sastanak je održan od 18. do 22. oktobra 2021. godine, online. Više informacija je dostupno na linku: <https://www.cbd.int/meetings/006182>
- Webinar o mogućnostima upravljanja i suradnje u sintetičkoj biologiji Sastanak je održan od 02. novembra 2021. godine, online. Više informacija je dostupno na linku: <https://www.cbd.int/meetings/006180>
- Sastanak Neformalnog savjetodavnog odbora Mehanizma razmjenjivanja. Sastanak je održan od 23. novembra 2021. godine, online. Više informacija je dostupno na linku: <https://www.cbd.int/meetings/006180>
- Predloženi glavni pokazatelji za pristup i dijeljenje koristi: cilj C i cilj 13 globalnog okvira biološke raznolikosti nakon 2020. godine. Sastanak je održan od 23. novembra 2021. godine, online. Više informacija je dostupno na linku: <https://www.cbd.int/meetings/ABS-OM-2021-01>

	<ul style="list-style-type: none">• Online radionica o alatu za izvješćivanje o podacima za MEAs (DaRT). Webinar se održao 2. decembra 2021. godine.• Online radionica o novoj platformi za Biosafety-Clearing House (BCH). Sastanak je održan od 07 decembar 2021. godine, online. Više informacija je dostupno na linku: https://www.cbd.int/meetings/006190• Online radionica s finansijskim sektorom: Usklađivanje finansijskih tokova s globalnim okvirom biološke raznolikosti nakon 2020. Sastanak je održan od 09 decembar 2021. godine, online. Više informacija je dostupno na linku: https://www.cbd.int/meetings/FM-WS-2021-01• Online radionica „Mobilizacija resursa i globalni okvir bioraznolikosti nakon 2020. godine: pregled izvještaja panela stručnjaka.", koja se održala 14. decembra 2021. Više stručnjaka iz Bosne i Hercegovine je prisustvovalo ovoj radionici.
--	--

<p>Komplementarno sa aktivnostima Konvencije o biološkoj raznolikosti Ujedinjenih nacija, BIH je aktivno uključena i u rad IPBES (Pomoćno tijelo za nauku, tehniku i tehnologiju). Spisak sastanaka na kojima su prisutvovali predstavnici BIH i NFP:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Januar 2021 - Pristupanje mreži ECA (Europe and Central Asia Network of organisations engaging in IPBES) kao regionalnoj neformalnoj inicijativi. Ovu mrežu su oformile Njemačka, Švicarska Francuska, Velika Britanija i Belgija a kasnije su se pridružile i Danska, Finska, Nizozemska, Portugal i Švedska. Opći cilj ove neformalne mreže je podržati nacionalne platforme i kontaktne tačke pružanjem prostora za razmjenu znanja, resursa, mišljenja i naučenih lekcija u vezi s podrškom ciljevima IPBES-a na nacionalnoj razini. Kao takva, mreža se također nada da će podržati uspostavljanje nacionalnih platformi u drugim zainteresiranim zemljama, u uskoj suradnji s Jedinicom za tehničku podršku IPBES-a za izgradnju kapaciteta i Otvorenom mrežom stakeholdera IPBES-a . ECA mreža također organizira (dvogodišnje Paneuropske konzultacije sa stakeholderima (tzv. Sastanci PESC-a). • Registracija i sudjelovanje eksperata i NFP-a gosp. Mehmeda Cere u procesu regionalnih sastanaka u cilju pripreme IPBES 8 plenarne sjednice. • Registracija, nominacija i praćenje informativnih pripremnih sastanaka za osmi sastanak IPBES plenarne sjednice IPBES 8. Sastanka je održan od 19 do 21 aprila 2021. godine u online formatu. • Registracija, nominacija i prisustvo na osmom sastanku IPBES plenarne sjednice IPBES 8. Sastanka je održan od 19 do 21 aprila 2021. godine u online formatu. Nominirani i prisutni su bili: NFP IPBES gosp. Mehmed Cero, prof. dr. Hamid Čustović, prof. dr. Senka Barudanović i Zlata Grabovac. • Nominiranje mladih naučnika za program istraživačkog stipendiranja i razvoja kroz rad na tematskoj procjeni međusobnih veza između biološke raznolikosti, vode, hrane i zdravlja (procjena povezanosti - nexus assessment) i tematskoj procjeni temeljnih uzroka gubitka biološke raznolikosti i odrednica transformativnih promjena i mogućnosti za postizanje ciljeva Vizije za biološku raznolikost do 2050 (procjena transformativnih promjena - transformative change assessment). U ovome pozivu mlada naučnica Adla Kahrić je odabrana za ovaj poziv. • Online radionica o dijalogu za nacionalne kontakt točke IPBES-a i ostale predstavnike vlada 4. oktobra 2021. Fokal point gosp. Mehmed Cero je prisustvovao ovom sastanku • Online radionica za nacionalne kontakt točke IPBES-a i ostale predstavnike vlada kako bi se pregledao nacrt izvještaja o privredi i procjeni biodiverziteta koja se održala 18. novembra 2021.godine Fokal point gosp. Mehmed Cero je prisustvovao ovom sastanku • Online pripremnih sastanak za IPBES 9 plenarnu sjednicu.
<p>Ostalo učešće na drugim konvencijama:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Učešće na 41. Sastanku Upravnog odbora Bernske konvencije. Sastanak je održan od 29 novembra do 3. decembra 2021. godine. Sastanku je prisustvovala delegacije ispred Federalnog ministarstva okoliša i turizma.

Projekti i aktivnosti vezane za biološku raznolikost u Bosni i Hercegovini

- Pokrenute su aktivnosti na projektu „Podržavanje donošenja odluka i jačanje kapaciteta za podršku IPBES-u kroz nacionalnu procjenu ekosistema“ Cilj projekta je kreiranje kapaciteta na državnom (nacionalnom) nivou kako bi se podržala procjena ekosistema i podržala njihova integracija u mehanizme odlučivanja. Projekt u Bosni i Hercegovini je započeo potpisivanjem okvirnog sporazuma u Decembru 2018, a ukupni period trajanja projekta je pet godina (01.10.2018-31.03.2023). Nosilac projekta je Centar za prirodne resurse Sulejman Redžić.
- Ugovor o financiranju malih razmjera (SSFA) - kao financijska potpora provedbi UNEP-GEF projekta „Održiva izgradnja kapaciteta za učinkovito sudjelovanje u Kliringu o biološkoj sigurnosti (BCH III)“ u Bosni i Hercegovini, potpisan je g. Goran Trbić, dekan Prirodno-matematičkog fakulteta (Sveučilište u Banjoj Luci) i UN-a za okoliš. Ovaj sporazum o financiranju doprinijet će postizanju strateškog cilja 5 navedenog u Strateškom planu Protokola o biološkoj sigurnosti iz Cartagene, 2011. - 2022. Sporazum je potpisan i projekt je krenuo u realizaciju.
 - ADAPT, koji provodi IUCN (internacionalna unija za konzervaciju prirode) a koji je finansiran od strane SIDE (Švedska internacionalna razvojna agencija). ADAPT je sinonim za Rješenja zasnovana na prirodi na Zapadnom Balkanu. Trenutno se razmatra naj pogodnije pilot mjesto za provedbu studije izvodljivosti rješenja zasnovanih na prirodi a koja treba da služi kao osnova za daljnje aktivnosti.
 - TRATOLOW - TRATOLOW - Tranzicija prema niskim emisijama i ekonomijama otpornom na klimatske promjene na zapadnom Balkanu i Turskoj, koji provodi Konzorcij Umweltbundesamt GmbH i NIRAS. Trenutno se provode aktivnosti konsultacija i usaglašavanja za regionalne edukacije u Bosni i Hercegovini, u koordinaciji sa Ministarstvom vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine i Ministarstvom za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju.
 - SEECING - Je projekt koji provodi UNEP u Beču a koji je finansiran od strane Italijanske vlade. Cilj projekta je jačanje sistema praćenja i kontrole zagađenja (također u slučaju industrijskih nesreća), kao i podrška razmjeni informacija i praksi između nadležnih i nadležnih tijela zemalja jugoistočne Europe, kako bi se unaprijediti kapacitete nacionalnih javnih tijela zaduženih za praćenje i prevenciju onečišćenja. Takav opseg će se ostvariti kroz obuku nadležnih tijela iz zemalja sudionica. Trenutno su u toku konsultacijski razgovori za instaliranje softvera kao i za nastavak projekta koji je već odobren.
 - IPA EEA „ Uspostava baze Emerald mreže u zapadnom Balkanu“ – projekt koji provodi Europska agencija za okoliš u zemljama koje nisu u Europskoj uniji a nalaze se na području Balkana. U sklopu projekta je održana i prva radionica za utvrđivanje ciljeva razmjenu podataka i iskustava.
 - Stručnjaci za biološku raznolikost, nevladine organizacije i vladine institucije redovno su informirani o najnovijim vijestima i događajima vezanim za biološku raznolikost i zaštitu prirode općenito.

Ostalo:	<ul style="list-style-type: none"> • Dostava Informacija o zaštićenim područjima u Bosni i Hercegovini UNEP stranici o zaštićenim područjima. Više informacija je dostupno na stranici https://www.protectedplanet.net/country/BIH.
Najnoviji najvažniji svjetski događaji u vezi s biološkom raznolikošću:	<ul style="list-style-type: none"> • Internacionalni dan biološke raznolikosti 2021 (22. maj) • Zajednička online sjednica petog Foruma o znanstvenoj politici za biološku raznolikost i osmog Međunarodne konferencije o naučnoj o održivosti. Serija sesija održanih od 13. do 23. aprila 2021. godine. • Veći broj online sesija o korištenju i unosu podataka na BCH novu stranicu. • Online forum i webinar o kriterijima koje treba razmotriti za opcije politike o informacijama o digitalnom slijedu o genetskim resursima. Serija konsultacija održanih od 21 aprila do 02. maja 2021. godine. • Upitnik o predloženim Idikatorima za Globalni okvir za biološku raznolikost nakon 2020. godine. (10-17 maj 2021) • Podnesen izvještaj o Finansijskom mehanizmu za period realizacije programa i mjera Aichi ciljeva 2015-2020. (30. juni 2021. godine) • PANORAMA online informativni događaj: "Otključavanje rješenja: PANORAMA pomaže popuniti prazninu u implementaciji" održan 23. juna 2021. • Online događaj Biodiversity PreCOP, održan 30. augusta 2021. godine. • Online događaj „Sedmica poslovanja i biološke raznolikosti 2021. godine“ održana od 18. – 22. oktobra 2021. godine • Svjetski dan močvara i vlažnih staništa 2 februar 2021. godine • Svjetski dan tla (5. decembar 2021. godine) • Svjetski dan gradova (31 oktobar 2021. godine) • Svjetski dan hrane (16 oktobar 2021. godine) • Svjetski dan voda (22. mart 2021) • Svjetski dan Planete zemlje 2021(22. april 2021. godine) • Internacionalni dan biološke raznolikosti (22. maj 2021. godine) • Svjetski dan staništa 2021 (7. oktobar 2021. godine)
Mjesto i datum izrade izvještaja:	Sarajevo, 30. 12. 2021. godine